

Tütün ve tütün tekeli Kanunu

(Resmî Gazete ile yayımı : 30 . 5 . 1969 - Sayı : 13210)

No.
1177

Kabul tarihi
9 . 5 . 1969

BÖLÜM - I

Tütüne ait genel hüküm

MADDE 1. — Tütün tarımı ve yaprak tütün ticareti, bu kanun hükümleri dairesinde serbesttir.

A) TÜTÜN TARIMI

Tütün ekicileri

MADDE 2. — Tütün tarımı yapmak için medeni hakları kullanma yeterliğini taşımak şarttır. Ancak, Devlet memurları memuriyetleri çevresi içinde doğrudan doğruya veya başkaları aracılığı ile tütün tarımı yapamazlar.

Tütün dikim alanları

MADDE 3. — Tütün tarımı serbest olan ilçeler bu kanuna bağlı (1) numaralı cetvelde gösterilmiştir.

Tütün tarımı serbest olan ilçelerin geçici 1 nci madde gereğince tesbit edilecek tütün üretim alanlarının dışında, tütün tarımı yasaktır.

İdari teşkilâta yapılacak değişiklikler, üretim alanlarının değiştirilmesini gerektirmez.

Tütün üretiminin düzenlenmesi

MADDE 4. — Tütün üretiminin memleket iktisadi ve ticari gereklerine göre düzenlenebilmesi için lüzum görülen alanlarda üretim miktarını belirli oranlarda azaltacak tedbirleri almaya ve bu tedbirleri kısmen veya tamamen kaldırmaya Bakanlıklararası Tütün Kurulu yetkilidir.

Tütün ekiminin geçici olarak yasaklanması

MADDE 5. — Hastalık ve zararlı böcek tahribatı sebebiyle ürünün niteliği bozulan alanlarda Tarım Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlıklararası Tütün Kurulunun kararıyla tütün ekimi geçici olarak yasak edilebilir.

Tütün tarımı yasağının kaldırılması

MADDE 6. — Bu kanunun 3 ncu ve geçici 1 nci maddeleri gereğince tütün tarımı yasak edilmiş olan yerlerde, yasağı doğuran şartların giderilmiş olması gerekçesiyle tütün tarımı için yapılan başvurular üzerine, Tarım Bakanlığı ve Gümrük ve Tekel Bakanlığı tarafından müştereken, 3 sene müddetle ekim denemesine izin verilebilir.

Bu denemelerin Bakanlıklararası Tütün Kurulu tarafından tesbit olunacak sonuçlarına göre tütün tarımına izin verilebilir.

Bu şekilde tütün tarımına izin verilen yerler, bu kanuna ekli (1) numaralı cetvele ithal olurlar,

Kanuna aykırı tütün tarımının ihtiyar heyetleri tarafından bildirilmesi

MADDE 7. — Bu kanunun 3, 4 ve 5 nci maddeleriyle geçici 1 nci maddesi gereğince konacak süreklili veya geçici yasaklardan veya üretimin düzenlenmesi için alınacak tedbirlerden mahalle ve köy ihtiyar heyetleri Tekel İdarelerince haberdar edilir.

İhtiyar heyetleri yukarıki fıkraya aykırı olarak yapılan tütün tarımını o yerin Tekel İdaresine, bulunmayan yerlerde Mülkiye Amirliğine bildirmekle yükümlüdür.

*Tütün tohumu***MADDE 8.** —

- a) Yurt dışına tütün tohumu ve fidesi çıkarmak,
 - b) Gümrük ve Tekel ve Tarım bakanlıklarının ortak izni olmadan yurda tütün tohumu ve fidesi sokmak,
 - c) Bir yere mahsus olan tütün çeşidinin tohum veya fidelerini başka çeşitlere ayrılmış olan yerlere ekmek, dikmek veya ekim ve dikim amacıyla taşımak,
- Yasaktır.

Yabancı memleketler fen kuruluşları tarafından bilimsel araştırmalar için istek halinde, karşılıklı şartıyla istenilen çeşitlerden aynı yıl içinde en çok 10 grama kadar tohum gönderilmesi Gümrük ve Tekel ve Tarım bakanlıklarının ortak iznine bağlıdır.

Tütün tarım alanlarında üretilecek tütün çeşitlerinin tesbit ve değiştirilmesi

MADDE 9. — Tütün tarım alanlarında üretilecek tütün çeşitleri bu kanunun yürürlüğe girmesini takibeden iki yıl içinde iç ve dış pazar ihtiyacı ve istekleri ile tarımsal zorunluklar göz önünde tutularak Gümrük ve Tekel ve Tarım bakanlıklarınca müştereken tesbit olunur ve lüzumunda aynı esaslara göre değiştirilir.

Bu tesbit ve değiştirme bakanlıklararası tütün kurulu kararıyla yürürlüğe girer.

Ekicilere parasız tohum ve fide verilmesi

MADDE 10. — a) 9 ncu maddeye göre tesbit olunan tütün çeşitleri, Gümrük ve Tekel ve Tarım bakanlıklarının araştırma ve ıslah organları tarafından ıslah ve tohumları üretilerek ihtiyaç oranında ekicilere parasız dağıtılır.

b) (a) fıkrasındaki organlar tarafından kurulacak örnek fideliklerinden elde edilen fideler de aynı suretle ekicilere parasız verilir.

Tütün köklerinin sökülüp yok edilmesi

MADDE 11. — Tütün ekicisi ürününü topladıktan sonra tarlada kalacak köklerden tohumluk için lüzum olan miktarını ayırıp, geri kalanını 15 gün içinde, tohumluk için bıraktıklarını tohumu almaz söküüp yok etmek zorundadır.

Bu süre içinde söküüp yok etmeyenlere 15 gün daha mühlet verilir. Bu müddet içerisinde de yine sökmeyse Tekel İdaresi tarafından sökülüp yok edilerek masrafı 53 ncu maddeye göre çiftçiden alınır.

Fidelikler

MADDE 12. — a) Tütün fidelikleri arazi ve su durumu uygun olan yerlerde yapılır. Kurulan fidelik yeri ve alanı, ekici tarafından muhtarlar ve muhtarlarca da o yerin Tekel İdaresine bildirilir.

b) Tütün fideliklerinin içine ve etrafına Tüzükte belirtilecek esaslar dâhilinde başka hiçbir bitki ekilip dikilmiyeceği gibi bu mesafe içindeki yabancı otların da yok edilmesi ve temiz bulundurulması zorunludur.

c) Tütün dikildikten sonra fidelik yerleri bellemek, sürülmek, kazılmak veya derince çapalanmak suretiyle bozulur ve kalan fideler sökülüp yok edilir.

En az tütün dikim alanı

MADDE 13. — Bir ekici yarım dekaradan az tütün dikemez. Ancak tarıma uygun toprağı dar olan yerlerde aynı ilçe sınırları içinde olmak ve toplamı yarım dekarı bulmak şartıyla en çok üç yerde tütün ekilebilir.

Tütün dikim şartı

MADDE 14. — Tütün dikilen tarlalarda tütünlerin arasına başka hiçbir bitki ekilip dikilemez.

B) TÜTÜN EKİMİNİN NASIL YAPILACAĞI

Tütün ekim istek kâğıdı ve tütün ekim cüzdanı

MADDE 15. — Ekiciler, dikimden evvel Tüzükteki örneğe göre hazırlayacakları (tütün ekim istek kâğıtlarını) tarlasının bulunduğu yer muhtarlığına vermekle yükümlüdür.

İstek kâğıtlarında; tütün dikilecek tarlanın yeri, sınırı, dekar (dönüm) esasına göre yüzeyi, kira ile tutulmuş ise asıl sahibinin adı ve ikametgâhı gösterilir. Aynı köy veya mahallede birden fazla tarlada tütün dikmek isteyenler, her tarlanın sınırı ayrı ayrı gösterilmek şartıyla bir istek kâğıdı verebilirler. Muhtarlar, istek kâğıtlarının içindekileri inceler ve bu Kanunun eki-çiliğe ve tütün dikimine ait hükümlerine aykırı olmadığını onaylayıp, verilmiş tarihlerinden başlayarak 15 gün içinde o yerin Tekel İdaresine vermek zorundadır.

İstek kâğıtlarının onaylanması için ekicilerden her istek kâğıdı başına 100 kuruştan fazla ücret alınmaz.

Tekel İdareleri, istek kâğıtlarını inceliyerek karşılığında her ekici için bir (tütün ekim cüzdanı) doldurup en çok 15 gün içinde ilgili muhtarlıklar aracılığı ile ekicilere vermekle yükümlüdür.

Bakanlıklararası Tütün Kurulu tarafından bu kanunun 4 ncü maddesi gereğince tedbir alınmış olan yıl ve yerlerde, ekicilere tütün ekim cüzdanı verirken, istek kâğıtlarındaki ekim alanı miktarını, Bakanlıklararası Tütün Kurulu kararına uygun olarak ve Tüzükte belirtilecek esaslara göre ekim sahalarına nisbetle azaltmak Tekel İdaresinin görevidir.

Ekiciler istek kâğıtlarına göre tütün ekim cüzdanlarına kaydedilen alandan fazla tütün dikemezler. Cüzdanda yazılı miktardan daha az tütün diktiklerinde durumu, dikimi takiben onbeş gün içinde muhtarlıklar aracılığı ile veya bizzat Tekel İdaresine bildirmek ve cüzdanlarındaki miktarı düzelttirmek zorundadır.

Tarladaki tütünlerin devri

MADDE 16. — Ekiciler, ekim cüzdanlarında yazılı tarlalardan bir veya birkaçına yahut tamamına ait tütünleri, kırımın tamamlanmasından evvel bu kanuna göre tütün dikimine yetkili olanlara devredebilir. Devir işi, ekici ile devralanın, cüzdanın alındığı yer Tekel İdaresine birlikte başvurmaları üzerine, tütünlerin tamamının devri halinde cüzdana yazılmak, kısmen devri halinde devralana yeni bir cüzdan verilmek suretiyle yapılır.

Bir kişi birden fazla ekicinin tütününü devralamaz.

Tütünlerin kırımı

- MADDE 17.** — a) Dip yaprakların kırımdan evvel toplanıp yok edilmesi zorunludur.
b) Filizlerin toplanması yasaktır.

Ekici tütünlerinin denkleme ve imhahıklar

MADDE 18. — Ekiciler tütünlerini; mahsul, görmez ve imhahık olmak üzere üç gruba ayırmak, bu kanunun tüzüğünde gösterilen usullere uygun olarak işlemek ve denkleme zorundadır.

İmhahıklar : Kırıntı, yanık, karayemiş, çürük ve görmeze giremeyecek derecede hastalıklı olan kısımlardır.

Ekici denkleminin kontrolü

MADDE 19. — Gerek satış merkezleri kurulan yerlerde satışa çıkarılmak üzere bu merkezlere ve gerekse satılmış veya satılmamış olarak emanet ambarlarına getirilen tütünler tartılıp ekim ölçülerinde yazılı yaprak tütün borç miktarlarına göre kontrol edilmeden önce, Tekel İdaresi eksperti tarafından muayene edilir.

Bu muayenede imhahıklar - varsa dip ve filiz miktarları - tesbit edilir ve 18 nci madde hükmüne aykırı olarak işlenmiş ve denkleme olan denklemin düzeltilmesi ekiciye yazılı olarak bildirilir. Denklemini düzeltmek için kendisine bir haftaya kadar mühlet verilir. Verilen mühlet içerisinde denklemini düzeltmeyen veya düzelttirmediği ekicilerin bu hareketleri mühletin sonunda bir tutanakla belgelenir.

Muayene sırasında, denklemlerde taşıt araçları yüzünden veya yağmur ve saire gibi elde olmayan sebeplerle nitelikleri değişmiş veya bozulmuş tütün bulunursa, bozulan kısımlar tesbit olunmakla beraber, bu yüzden ekiciler hakkında hiçbir kovuşturma yapılmaz. Ekiciler, bu madde gereğince yapılacak ambarlama muayenesine, sonucun kendilerine bildirildiği andan başlayarak 5 gün içinde itiraz edebilirler. İtirazlar, ekici birlikleri, bunların bulunmadığı yerlerde Ziraat Odaları veya Belediye Encümeni, belediye teşkilatı bulunmayan yerlerde o yer ihtiyar heyeti tarafından seçilecek eksper veya eksper yoksa tütün işlerini bilir iki temsilci ile Tekel eksperinden kurulacak kurul tarafından 5 gün içinde incelenir ve karara bağlanır. Kurulun vereceği karar kesindir.

İtiraz kuruluna giren temsilcilerin ücretleri haksız çıkan tarafca ödenir.

C) YAPRAK TÜTÜN TİCARETİ*Ekici tütünleri satış piyasalarının ilânı*

MADDE 20. — Ekici tütünleri satış piyasalarının açılış tarihleri, tütün bölgelerinin özelliklerine göre her yıl Bakanlıklararası Tütün Kurulu tarafından tesbit ve ilân olunur.

İlân olunan piyasa, açılış tarihlerinden önce o yıl ürünü ekici tütünlerinin alım satımı yasaktır. Ekici ile alıcı arasında tütün alım satımı yalnız denk halinde yapılır.

Tütün Satımı Sözleşmesi

MADDE 21. — Ekici ile alıcı arasında tütün alım satımı Tekel İdaresi tarafından bastırılarak bedeli karşılığında verilecek olan ve örneği bu kanuna bağlı (2) numaralı yazılı sözleşmelerle yapılır.

Sözleşmelerin üç nüsha olarak düzenlenmesi ve bir nüshasının ekiciye, bir nüshasının alıcıya, bir nüshasının Tütün Tarım Satış Kooperatiflerine, bulunmadığı yerlerde Tekel İdaresine verilmesi zorunludur. Sözleşmeler piyasa açılış tarihlerinden önce ve Tekel İdaresince, tesbit olunan tarihte dağıtılmaya başlanır ve yalnız piyasa açılış tarihi ilân edilen ürün yılı tütünlerinin alım satımında kullanılır. Ahndığı yıl kullanılmıyarak elde kalan sözleşmelerin, Tekel İdaresine ertesi yıla ait damga koydurulmak suretiyle kullanılması uygundur.

Sözleşmelere, bu kanun hükümlerine aykırı olmamak şartıyla özel şartlar konulabilir. Sözleşme yapıp satış tamam olduktan sonra denkler, tüccar tarafından yüzlerine damga vurulmak veya dört tarafından ipe bağlanıp mühürlenmek suretiyle tesbit olunabilir.

Satılan tütünlerin devri

MADDE 22. — Ekici, satılan tütünlerinin devir işlemini kanuna uygun olarak hazırlar. Bu işlemin bitirildiği alıcıya veya kanuni konutuna bildirildiği tarihten başlayarak alıcı on gün içinde bedelini ödeyip tütününü teslim almak zorundadır.

Zorlayıcı sebep olmadan ödemeden veya teslim almaktan kaçınma halinde, ekici bu kanunda yazılı tahkim yoluyla bedeli ödemeye ve tütünleri teslim almaya ahcının zorlanmasını isteyebilir. Ekici isterse, hakem kurulu satış tutarının yarısına kadar da tazminat alınmasına karar verebilir.

Tütün alım - satımı hakkındaki yasaklar

MADDE 23. — a) Birden fazla ekiciden satış yetkisi tanıyan vekâletname almak,

b) Tarihini piyasa açılışında koymak üzere, ekiciye piyasa açılışından önce tarihsiz sözleşme imza ettirmek,

c) 16 ncı madde gereğince yapılan devirlere ve bu madde gereğince verilecek vekâletnamelere konu olan tütünlere ait tütün ekim cüzdanları hariç olmak üzere, diğer ekicilere ait tütün ekim cüzdanlarını ne sebeple olursa olsun toplamak,

Yasaktır.

Avans

MADDE 24. — Tekel İdaresi veya diğer ahcılar tarafından, tütün ekicilerine tarladaki veya toplanmış tütünleri karşılığı, avans ve saire isim ve suretleriyle para verilebilir. Bu şekilde verilmiş para, parayı verene eşit fiyat ve şartlarla ve bu kanun çerçevesinde alış için rüçhan hakkı verir.

Rüçhan hakkına sahibolan, fiyat ve şartın kendisine veya 58 ncı madde gereğince göstermek mecburiyetinde olduğu konutuna bildirildiği andan itibaren ekici ve rüçhan sahibi alıcı aynı kasabada bulunurlarsa bildiri anında, başka kasabalarda bulunanlar ise 24 saat içinde, kabulünü bildirmezse hakkı düşmüş olur.

Şu kadarki avans sözleşmesinin bir sureti ekicinin cüzdanını aldığı Tekel İdaresine tescil ettirilmiş ise, devir muamelesinden evvel veya devir muamelesi anında peşin para aldığı zata veya müesseseye veya hesabına, almış olduğu parayı evvelemede ödemek veya başka suretle tesviye için muvafakatnamesini ibraz etmekle mükellef tutulur.

Alım - satım Sözleşmesinin uygulanmasından doğan uyuşmazlıkların çözümlenmesi

MADDE 25. — Tütün ekicisi ile ahcısı arasında, yazılı alım - satım sözleşmesinin bu kanuna göre uygulama ve yürütümünden doğacak uyuşmazlıklar hakemler eliyle çözümlenir.

Uyuşmazlık başgösterdiğinde alıcı veya ekici veya, var ise ekicinin isteğine dayanarak ekiciyi temsilen Ekiciler Birliği, mahallî Sulh Mahkemesine tahkim istediğini ve hakeminin kim olduğunu yazı ile bildirir. Mahkeme bu başvurmayı ve dâvacının hakeminin kim olduğunu diğer tarafa veya ikametgâhına hemen bildirerek üç gün içinde kendi hakemini seçmesini ister, mahkemece de üçüncü bir hakem seçilir.

Bu süre içinde hakemini seçmiyen tarafın hakemi mahkemece re'sen seçilir. Mahkemece 3 hakeme de doğruyu tarif ve bildireceklerine yemin ettirilir.

Hakemler, yemin ettirildiği günden başlayarak beş gün içinde kararlarını verirler.

Hakem kararlarında hakem ücretleri ve diğer giderler de belirtilir.

Hakemler, eksper bulunmayan yerlerde, bu işlerden anlıyanlar arasından seçilir.

Hakem kararlarının temyizi

MADDE 26. — Hakemler, kararı mahkeme kalemine verirler.

Mahkeme, hakem kararını iki gün zarfında taraflara tebliğ eder. Taraflar, bu karara karşı, tebliğ tarihinden itibaren 8 gün içinde Yargıtaya başvurabilirler.

Yargıtay tetkikatını bir ay içinde yaparak kararını verir.

Hakem kararı Yargıtayca bozulduğu takdirde mahkemece hakemlere yeniden inceleme yaptırılır.

Yargıtayın bozma kararına uyulması zorunludur.

Temyiz süresi geçen hakem kararları mahkemece tasdik ve tescil, Yargıtayca onanan hakem kararları ise tescil olunur.

Mahkemece tescil olunan hakem kararları ilâm niteliğini alır.

Dara, küf ve su çürüğü

MADDE 27. — Ekici ile alıcı arasında tütün alm ve satımında dara, küf veya su çürüğünden ileri gelen azaltmalardan ve 19 ncu madde gereğince imhalık olarak tesbit olunan miktarlardan başka iskonto, veya iskarta veya diğer isimlerde bedel veya ağırlık indirimi veya bedelsiz alınacak kısım ayrılması her iki taraf için yasaktır.

Dara tâyininde anlaşmazlık çıkarsa, ikisi satan ekici ve ikisi satınalan alıcı tarafından seçilecek dört dengin darası, ortalama dara ağırlığının tâyinine esas tutulur.

Ekici ile alıcı bu yolda da anlaşamazlarsa, ambalajların tamamı tartılarak gerçek dara miktarı tesbit olunur.

Küf ve su çürüğü azaltmaları konusunda alıcı ve ekici anlaşamadığı takdirde, bu anlaşmazlık alıcının 24 saat zarfında müracaatı üzerine 19 ncu maddede yazılı surette hallolunur.

Tütün satış merkezleri

MADDE 28. — Tütün satış merkezleri kurulan yerlerde ekici tütünlerinin alm satımının bu merkezlerde yapılması zorunludur.

Satış merkezleri kurulan yerlerde, bu kanunun 27 nci maddesinin daraya ilişkin hükümleri hariç, diğer hükümleri ile, 21, 22, 24, 25 ve 26 nci maddeleri uygulanmaz.

Satış merkezlerinde yapılan satışlara ait yazılı sözleşmelerin şekli, sureti tanzimi ve tütünlerin devrine ait işlemlerle, sair hususlar Tüzükte belirtilir.

D) BAKANLIKLARARASI TÜTÜN KURULU VE MİLLÎ TÜTÜN KOMİTESİ*Bakanlıklararası Tütün Kurulu*

MADDE 29. — Millî tütün politikasını tesbit etmek, düzenlemek ve tütüncülükle ilgili çalışmaları koordine etmek «Bakanlıklararası Tütün Kurulu» nun görevidir.

Bakanlıklararası Tütün Kurulu Maliye, Gümrük ve Tekel, Tarım ve Ticaret bakanlarından kurulur.

Millî Tütün Komitesi

MADDE 30. — Bakanlıklararası Tütün Kurulunun kararlarında «Millî Tütün Komitesi» nin teklif ve dilekleri göz önünde tutulur.

Millî Tütün Komitesi; Gümrük ve Tekel, Tarım, Maliye, Dışişleri ve Ticaret bakanlıkları, Devlet Plânlama Teşkilâtı, Tekel Genel Müdürlüğü, Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Genel Müdürlüğü, T. C. Merkez Bankası, T. C. Ziraat Bankası, Tütün Tarım Satış Kooperatifleri Bölge Bir-

likleri ve Genel Birliği, Türkiye Tütüncüler Federasyonu, Ziraat Mühendisleri Odası, Yüksek Tütün Ekspertleri Okulu, Tütün Ekspertleri Sendikası, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Tarım fakülteleri ve Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonuna temsileilerinden kurulur.

Bakanlıklararası Tütün Kurulu ve Millî Tütün Komitesine ait işlerin yürütümü

MADDE 31. — Bakanlıklararası Tütün Kuruluna ve Millî Tütün Komitesine ait işlemler, tüzükte belirtilecek esaslar içinde, Gümrük ve Tekel Bakanlığı tarafından yürütülür.

E) TÜTÜN EKSPERLİĞİ

Tütün eksperlerinin yetiştirilmesi

MADDE 32. — Türkiye'de tütün eksperliği yapmak için, Gümrük ve Tekel Bakanlığı tarafından kurulacak Tütün Ekspertleri Yüksek Okulunu bitirmiş olmak şarttır.

Bu okulun diplomasını haiz olmayanlar, tütün alım satım muayenelerini, tütünlerin vasıf, değer ve nevelerinin tâyini işlerini ve tütün işletme, bakım, fabrikasyon eksperliğini yapamazlar. Tütün işlerinde bilirkişi ve hakem olamazlar. Ancak 25 nci madde hükmü saklıdır.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar kazanılmış olan haklarla, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Tekel İdaresinin eksper kursunda öğrenci olanların hakları saklıdır.

Yabancı memleketlerden emsal yüksek okulları bitirenler, yönetmelikte belirtilecek imtihanı vermek şartıyla bu okulu bitirenlerin bütün haklarına sahibolurlar.

Tütün Ekspertleri Yüksek Okulu

MADDE 33. — Tütün eksperti yetiştirmek amacıyla açılacak Tütün Ekspertleri Yüksek Okulunun giriş şartları, okutulacak dersler, gösterilecek stajlar, sınav usulleri, okulun yönetimi, disiplin işleri, okula kimlerin öğretmen olabileceği gibi hususları tesbit etmek üzere hazırlanacak ve Millî Eğitim Bakanlığınca onanacak bir yönetmelikte gösterilir.

Ekspert kursu mezunu eksperlerin, Tütün Ekspertleri Yüksek Okulunu bitirenlerin

haklarını kazanması

MADDE 34. — 3437 sayılı Tütün ve Tütün İnhisarı Kanunu ile bu kanunun uygulama şeklini gösteren nizamname hükümleri gereğince Tekel İdaresi tarafından açılan 5 yıllık kursu ve stajları tamamlayarak diploma ve ehliyetname almış olan tütün eksperleri, ayrıca hazırlanacak bir müfredat programına göre, Tütün Ekspertleri Yüksek Okulunda toplamı en az bir ders yılı süreli bir öğrenim görürler. Bu öğrenim sonunda yapılacak sınavda başarı gösterenlere bu okulun diploması verilir.

Tütün eksperlerinin meslekî sorumlulukları

MADDE 35. — Tütün eksperlerinin meslekî sorumlulukları bu kanuna ait tüzükte gösterilir.

F) MÜTEFERRİK HÜKÜMLER

Araştırma kuruluşlarının muafiyetleri

MADDE 36. — Araştırma kuruluşlarının denemeler yapmak amacıyla ekiciden alacağı tütünler için bu kanunun 18, 19, 20, 21 ve 28 nci maddeleri uygulanmaz.

Tütünden alınacak vergi ve resimler

MADDE 37. — Türkiye'de tütün yetiştiren gerçek kişiler, yetiştirdikleri yaprak tütünün yetiştirilmesi ve satılması ile ilgili işlemleri dolayısıyla Hazineye ait her nevi vergi (Gelir Vergisi hariç) ve resimden muaftır. Belediye ve özel idarelere ait vergi, resim ve harclar ise en düşük tarife üzerinden alınır.

BÖLÜM - II**TÜTÜN TEKELİ TÜTÜN TARIM VE TİCARETİNİN KONTROLU****A) TÜTÜN TEKELİ***Tekelin konusu*

MADDE 38. — a) Yurt içinde tüketim için tütün, tömbeki kıymak, sigara, yaprak sigarası, enfiye, ağız ve pipo tütünü ve kıyılmış tütün yapmak ve bunları alâmeti farikalı kutularda veya paketlerde satışa hazırlamak ve satmak,

b) Yabancı memleketlerden tömbeki, yaprak sigarası ve tütünü ve diğer tütün mamulâtı ve sigara kâğıdı getirmek,

Devlet Tekelindedir.

Bu Tekel, Tekel İdaresi tarafından işletilir.

o) Tütün kullananlar kendileri için Tekel İdaresinin sattığı kıyılmış tütünlerden ve sigara kâğıdından el ile sigara yapabilirler.

d) Tüccar yeterliği ve niteliği bulunan özel ve tüzel kişilerle, tütün tarım satış kooperatifleri ve bölge birlikleriyle, Türkiye Tütün Ekicileri Genel Birliği, yalnız yabancı memleketlere satılmak üzere (a) fıkrasında sayılan maddeleri yapmak için Gümrük ve Tekel Bakanlığının izni ile fabrika açabilirler.

Kurulacak fabrikaların işletme ihtiyaçları için gerekli Tekel maddeleri Tekel İdaresinin kontrolü altında ve ithalât rejimi çerçevesinde yabancı memleketlerden de ithal edilebilir.

Tütün artıklarından tâli maddeler üretimi için fabrika veya imalâthane kurmak serbesttir.

Bu fıkraya göre kurulacak fabrikaların açılma şartlarıyla kurulan fabrikaların kontrol usul ve işlemleri Tüzükte gösterilir.

e) Tekel İdaresi kendi fabrikasyon ihtiyacını karşılamak amacıyla ekiciden aldığı tütünlerden çıkacak stok fazlası yaprak tütünleri satabileceği gibi, yabancı memleketlere tütün mamulâtı ve harmanlanmış yaprak tütün gönderebilir.

f) Tekel İdaresi sigara kâğıdının kontrolü altında yurt içinde de yaptırabilir.

Tütün mamulleri fiyatlarının tesbiti

MADDE 39. — Tekel İdaresi tarafından yurt içinde satılan tütün mamullerinin satış fiyatı Tekel Genel Müdürlüğü tarafından belirtilip, Gümrük ve Tekel Bakanlığı tarafından Maliye Bakanlığının görüşü alınarak onaylanır.

38 nci maddenin (e) fıkrası gereğince satılacak yaprak tütünlerle ihracedilecek harmanlanmış yaprak tütün ve tütün mamulâtının satış fiyatları, ticaret gereklerine göre Tekel Genel Müdürlüğü tarafından tesbit edilir.

Tütün satış belgeleri

MADDE 40. — Tütün mamullerini satmak isteyenler Tekel İdaresinden satış belgesi almak zorundadırlar. Satıcıların sınıfları; satış miktarları göz önünde bulundurularak, tüzükte belir-

tilir. Satış belgeleri kişiye özel olup başkasına devrolunamaz. Satış belgesi gösterilen süre, yer ve bölge için geçer. Satıcılar mamulleri satış belgelerinde yazılı Tekel İdaresi depolarından almak zorundadırlar.

Satıcıların kontrolü

MADDE 41. — Tekel İdaresi, satıcıların satış yerlerini ve mamulâtını kontrole yetkilidir.

Satıcılar Tekel İdaresinin isteği üzerine mevcutlarını imzalı bir bildirim ile bildirmek zorundadırlar.

Satış ve taşıma ücretleri

MADDE 42. — Tekel İdaresi :

a) Mamullerini satanlara tüzükte belirtilecek sınırlar içinde satış ücreti verebilir.

b) İdare deposu bulunmayan veya şehir ve kasaba dışında olan yerlerdeki başsatıcılarla satıcılara ayrıca, taşıma şartlarına ve satış yerlerinin uzaklığına göre, taşıma karşılığı olarak taşıma ücreti verebilir.

Sigara kâğıtları

MADDE 43. — a) Rengi beyaz veya beyaza yakın, kalınlığı 0,04 m/m veya daha aşağı ve yanma yetenekleri olumlu olan kâğıtları yurda sokmak ve bunları alıp satmak,

b) Hangi nevi ve renkte olursa olsun sigara kâğıdı yapmak, kullanmak, alıp satmak, saklamak ve bunları memlekete sokmak veya bir yerden diğer bir yere taşımak,

Yasaktır.

c) (a) fıkrasında yazılı nitelikteki bütün basılı kâğıtlar ile, ambalâj işlerinde kullanılan satılan kâğıtlar (a) fıkrası hükmü dışındadır.

Tütün mamullerinin yurda sokulması

MADDE 44. — a) Yabancı memleketlerden gelen yolcular, yurda girerken beraberlerinde en çok 200 aded sigara veya 50 aded yaprak sigarası veya 200 gram kıyılmış tütünle 200 yaprak sigara kâğıdını veya 200 gram pipo veya ağız tütününü veya 200 gram tömbekiye veya 50 gram enfiyeyi hiçbir vergi ve resim vermeden memlekete sokabilirler.

Bu yolcuların yanındaki maddeler (Sigara kâğıdı hariç) yukarıki miktarlardan fazla ise, fazlalık yolcu tarafından bildirilmek şartıyla en çok bir kiloya kadar Gümrük Resminden ve diğer vergi ve resimlerden başka Tekel Resmi veya Gider Vergisinin tüzükte belirtilecek katı alınmak suretiyle yurda sokulabilir. Böyle bir fazlalığın varlığı inkâr edildiği veya gizlendiği halde tesbit edilirse ilgili hakkında Kaçakçılık Kanunu hükümleri uygulanır.

Tekel resimleri veya Gider Vergisi gümrüklerce alınarak Tekel İdaresine verilir.

b) Türkiye'de oturan yabancılar adına dış memleketlerden gönderilip ticari amaç ve niteliği bulunmayan (sigara kâğıdı hariç) tütün mamullerinin yurda sokulmasına Tekel Genel Müdürlüğüne izin verilebilir. Bunlardan (a) fıkrasına göre Tekel Resmi veya Gider Vergisi alınır.

c) Gümrük Kanunu gereğince Cumhurbaşkanı'nın kendisi ve konutu için getirilen ve yine aynı kanun gereğince ve karşılıklı şartı ile yabancı devlet elçilerinin ve Dışişleri ve Gümrük ve Tekel bakanlıklarınca tesbit edilecek diploması memurlarıyla siyasi delegelerin ve uluslararası kuruluşların memurlarının beraberlerinde getirdikleri veya sonradan getirecekleri bu kanunda yazılı Tekel maddeleri, Tekel Resmi veya Gider Vergisinden muftur.

d) Gerek (a) ve (b) fıkraları hükümlerine gerekse Gümrük Kanununun 18 nci maddesinin 1, 2, 3 numaralı fıkraları hükümlerine dayanarak yurda sokulan sigara ve diğer tütün mamulâtının,

bu hükümlerden istifade edemiyenler tarafından her ne sebeple olursa olsun, bedelli veya bedelsiz kabulü, kullanma veya tüketimi, bulundurulması, saklanması, satışa çıkarılması ve satılması yasaktır.

Kimlerin elinde yaprak tütün bulunacağı

MADDE 45. — Ekim cüzdanı bulunan ekici ile, Tekel İdaresince tescil edilmiş olan tütün tüccarlarından ve tütün tarım satış kooperatifleri ile bu kooperatiflerin üst kuruluşlarından başka hiç kimse elinde yaprak tütün bulunduramaz. Hiç kimse 44 nci madde hükmü hariç olmak üzere 38 nci maddenin (a) ve (b) fıkralarında sayılan ve Tekel İdaresinin alâmeti farikasını taşımayan maddeleri memlekete sokamaz, beraberinde bulunduramaz ve bir yerden bir yere taşıyamaz.

B) TÜTÜN EKİCİLERİ İLE İLGİLİ HÜKÜMLER

Ürün bildirimini

MADDE 46. — Tütün ekicileri, tütünlerini topladıktan sonra, en çok bir hafta içinde, tarhalarından aldıkları tütün miktarını tüzükteki örneğe göre dolduracakları bir ürün bildirimini o yerin muhtarına bildirmek zorundadırlar.

Muhtarlar, bildirimlerde yazılı üretim miktarlarını ekim cüzdanlarına yazarak onaylar ve bildirimleri, kendisine verildiği tarihten başlayarak 10 gün içinde, o yerin Tekel İdaresine vermekle yükümlüdürler.

Ürün bildirimlerinde ve bu bildirimlere göre düzenlenen tütün ekim cüzdanlarında yazılı üretim miktarları, ekicilerin Tekel İdaresine karşı yaprak tütün borçlarını teşkil eder.

Yaprak tütün borçlarının tesbiti ve kontrolü

MADDE 47. — Tekel İdaresi, gerek ürün bildiriminden evvel ekicilerin dikim alanlarını ve gerekse ürün bildiriminden sonra kurutulmuş tütünlerini, lüzum gördüğünde kontrol etmek suretiyle yaprak tütün borçlarını incelemeye ve tesbite yetkilidir.

Ekici; tarla, kurutma ve denkleme döneminde ve gerek denk halinde bulunan tütünlerinin hepsini kontrolde bulunan Tekel memurlarına göstermekle yükümlüdür.

Tütün ekicisinin vekil göstermesi ve şartları

MADDE 48. — Tütün ekim cüzdanını aldıktan sonra işinin başından uzun zaman ayrılacak olan ekici Tekel İdaresine başvurarak kanunî bir vekil göstermeye mecburdur.

Askerlik hizmetine çağırılanların vekâletnameleri ilgili askerlik şubesi başkanlıkları veya mensub oldukları birlik komutanları tarafından düzenlenir ve onaylanır.

Vekil göstermeden ayrılan ekicileri derhal Tekel İdaresine haber vermeye ve kurutulmuş tütünlerinin kaçağa gitmemesi veya kaybolmaması için gerekli tedbirleri almaya tarlanın bulunduğu yer muhtarı mecburdur.

Bu haber verme üzerine Tekel İdaresi, göndereceği memurlarla o yerin muhtarı veya ihtiyar heyetlerinin seçecekleri yetkili iki tütün ekicisinden kurulu bir heyete gerek yaş gerek kuru haldeki tütünlerin durumlarını ve miktarını tesbit ettirir.

Tütünler değer taşıyorlarsa açık artırma ile yerinde 2 nci maddeye göre tütün ekimine engel hali bulunmayan isteklisine satılır. Parası gaip ekici adına emanate alınır. Değer taşıyorlarsa usulünce yok edilir.

Ekicinin ölümü halinde tütün ekim cüzdanından doğan ödev ve hukuki mükellefiyetler kanuni mirasçılara aittir. Mirasın reddi veya vâris bulunmaması hallerinde yukarıki fıkraya göre işlem yapılır.

Bir şahıs, bu maddenin birinci fıkrası gereğince birden fazla ekicinin tütününü için vekil gösterilemez. Bir şahıs bu maddenin beşinci fıkrası gereğince birden fazla ekicinin tütününü satınalamaz.

Kırımından vazgeçen ve tütünleri zarara uğrıyan veya kaybolan ekicilerin yaprak tütün borçlarının

düzeltilmesi

MADDE 49. — Tütün kırımından tamamen veya kısmen vazgeçen veya kırımından evvel veya sonra tütünlerinin kısmen veya tamamen zarara uğradığı veya kaybolduğunu gören ekiciler o yerin muhtarına hemen bildirmekle beraber,

a) Ürün bildirimini vermemişlerse bir hafta içinde ekim cüzdanı aldıkları Tekel İdaresi-ne başvurarak cüzdanlarını geri vermeye veya cüzdanlarındaki yazıları düzeltirmeye,

b) Ürün bildirimini vermişlerse bir hafta içinde o yerin Tekel İdaresine başvurarak yaprak tütün borçlarını düzeltirmeye,

Zorunludurlar.

Birinci fıkraya göre kırımından tamamen veya kısmen vazgeçilen veya kullanmaya yarayan tütünler usulüne göre yok edilir.

Ekici, ekisinin çalınmaktan ileri geldiğini iddia eder ve bu iddiası zabıtaca yapılacak soruşturma ile anlaşılırsa çalınan miktar cüzdandaki miktardan indirilir.

Su baskını, sel ve yangın gibi genel felâketler olduğunda Tekel İdaresi ekicilerin başvurmalarını beklemeden durumu araştırarak zarara uğrıyan miktarı cüzdanlarındaki miktardan indirir.

Ekici tütünlerinin taşınması

MADDE 50. — Tekel İdaresince verilmiş taşıma belgesi olmadıkça, tütünlerin bir yerden diğer bir yere taşınması yasaktır.

Ancak, ekici topladığı tütünlerini dizme ve kurutma yerlerine serbestçe taşıyabilir. Kurutulmuş tütünlerin aynı ilçe hududu içinde bir yerden diğer bir yere taşınması serbestir.

Ekici tütünlerinin ambara getirilmesi

MADDE 51. — Ekiciler bu kanuna bağlı 3 numaralı cetvelde gösterilen süreler içinde, tütünlerini Tekel İdaresinin göstereceği ambarlara veya Tekel İdaresinin iznini almak şartıyla ürünlerini, sattıkları alıcının ambarına teslim etmek zorundadır. Tütünler Tekel İdaresinden taşıma belgesi alınmak suretiyle ambarlara getirilir. Tekel İdaresi 3 numaralı cetvelde gösterilen ambarlama sürelerini gerektiğinde uzatabilir.

Ambarlama, Tekel teşkilâtının bulunduğu yerlerde yapılır. Ancak; en çok 30 kilometre mesafede idarenin bir ambarı bulunmadığı ve ekiciler de kendi köylerinde veya yakın bir köyde elverişli bir ambar gösterebildikleri takdirde, anahtarlardan biri idarede kalmak şartıyla ürünün bu ambara konulmasına müsaade olunur.

Tütünlerin ambara kimler tarafından teslim olunacağı ve idareye ne suretle bildirim verileceği, karşılığında ne gibi bir belge alınacağı, bunların örnekleri ve tütünlerin tüccar ambarına ne gibi şartlar altında indirilebileceği tüzükte gösterilir.

Tütünlerin ambarda tartısı ve yapılan ambarlama işlemi

MADDE 52. — Ambara getirilen ekici tütünleri, 19 ncü maddeye göre muayeneleri yapıp tartılır ve bulunan miktar ekicinin yaprak tütün borcuna karşılık sayılır.

Ekiciler, yaprak tütün borçlarından fazla olarak teslim edecekleri tütün için sorumlu tutulmayacakları gibi, tesbit olunan borçlarına göre kanuni fireler düşüldükten sonra % 5 e kadar eksik teslim sebebiyle de sorumlu tutulmazlar.

% 5 ten çok olan eksikliğin makbul sebeplerden ileri geldiğine o yerin en büyük mülkiye memuru veya tevkil edeceği kimse, tekel memuru ve tarım teknisyeninden kurulacak kurul tarafından kanaat getirilirse çiftçi hakkında kovuşturma yapılmaz.

Tütün denkları arasında veya imhalıklar içine karıştırılan yabancı maddeler ile - varsa dip ve filizler - ve fazla tavadan ileri gelen ağırlık farkları ekicinin yaprak tütün borcuna karşılık sayılmaz. Bu suretle ayrılan imhalıklarla - varsa dip ve filizler - Tekel İdaresine parasız teslim olunur.

Tekel konusu dışında tarımsal veya endüstriyel amaçlar için, tali maddelerin üretiminde kullanılmak imkânı elde edilinceye kadar Tekel İdaresince usulüne göre yok edilir.

Tarımsal veya endüstriyel amaçlarla kullanılmak üzere isteklisi çıkarsa, imhalık tütünleri Tekel İdaresi satabilir ve tutarından, bu tütünler için yaptığı masrafları düştükten sonra kalanını, varsa o yerin tütün tarım satış kooperatifine öder. Yoksa irat kaydeder.

Ekici borçlarının kesilmesi

MADDE 53. — Tütünlerin transfer muamelesinin yapılabilmesi için ekici ilk önce Tekel İdaresine borçlu olduğu avans akçasını, varsa ambar kirasını, kesinleşen para cezalarını ve bu kanunun uygulanması sebebiyle Tekel İdaresinin tütün ekicisi adına harcadığı parayı ödemeye mecburdur.

Ekici tütünlerinin tekel ambarlarında korunması

MADDE 54. — Tekel İdaresi, ambarlarını tütünlerin iyice korunmasını sağlayacak surette kurmaya mecbur ve ambarların fena bir halde bulundurulmasından ve tütünlerin iyi korunmamasından ve istif edilmemesinden doğacak bütün zianlardan sorumludur. Şu kadar ki, zorlayıcı sebeplerden doğan zianlardan ve ambara teslim sırasında tütünlerin zaten fena bir halde bulunmasından ileri gelen zararlardan idareye hiçbir sorumluluk yüklenemez. Bu takdirde, malın ambara girişi sırasında fena bir halde bulunduğunun tutanakla tesbit edilmiş olması lâzımdır.

Tekel İdaresi, ambarda çiftçi tütünlerinin nefasetini korumak için mütehassıs istifçiler buldurmak ve tütünlerin aktarmalarını zamanında yaptırmakla yükümlüdür. Her ekicinin ürününü ambar içinde ayrı ayrı koymaya ve istendiği zaman ekim cüzdanını ambar memuruna gösterip başka bir işleme uymadan malını görmeye ve alıcısına göstermeye hakkı vardır.

Ekici tütünlerinin sigorta ettirilmesi

MADDE 55. — Tekel İdaresince ekicilere ayrılmış ambarlara giren ekici tütünleri, İdarenin eksperleri tarafından takdir edilecek kıymet üzerinden yangına karşı sigorta ettirilir.

Sigorta işlemi Tekel İdaresi tarafından yapılabileceği gibi, aracı kullanılmaksızın Tekel İdaresi ile sigorta şirketi arasında da yapılabilir. Şu kadar ki, sigorta şirketine ödenecek prim, 7397 sayılı Kanunun yetkili kıldığı organlarca tesbit edilecek tarifeden % 30 - 35 arasında indirim yapılarak bulunacak miktardır.

Sigorta primleri, Tekel İdaresi tarafından ekici adına ödenir. Tütünler satıldığında, tütünlerin sigortalı bulunduğu günlere ait sigorta primleri ekiciden alınır. Bu alacaklar Tekel İdaresinin 53 ncü maddedeki imtiyazlı alacakları meyanındadır.

Tekel İdaresi, re'sen yapacağı sigortalar için bir fon tesis eder ve hâsıl olacak zararı bu fon ile karşılar. Bu fonun kuruluş ve işleyişi bir yönetmelikle düzenlenir.

Ekici tütünlerinden alınacak ambar kirası

MADDE 56. — 51 nci maddeye göre ambarlanan ekici tütünlerinden ilk iki sene için ambar kirası alınmaz.

Bu süre içinde satılmayan tütünler, rehinde olsa veya aynı muhafazasına taallük etmiyen ihtiyati veya icrai haciz veya ihtiyati tedbir kararı ile hacizli bulunsa dahi, Tekel İdaresi tarafından doğrudan doğruya ve açık artırma ile satılabilir.

Şu kadar ki, daha evvel tütün sahibine; rehinde ve hacizli ise rehin alana ve haczedene tütünlerin kendisi tarafından satılması veya sattırılması için bir ay mühletli bir haber verme kâğıdı gönderilir.

Tütün sahibinin veya haczeden veya rehin alanın konutu bilinmiyorsa, o yerlerdeki noter aracılığı ile ilân yapılır.

Artırma bedelinden, önce idarenin yapmış olduğu bütün masraflarla idare tarafından tütün sahibine verilmiş olan avanslar, ambar kiralari, varsa karar ve hüküm altına alınmış para cezaları indirilir.

Kalan paradan, tütünler rehinde olduğu surette mürtebine rehin bedeli ödendikten ve haczolunduğu takdirde haczedilen miktar haczeden makama verildikten sonra fazla kalırsa ekiciye veya onun kanuni temsilcisine verilir.

Tütün üzerinde birden çok haciz varsa, haczedilen tütünün tutarı, haczedenler arasında İcra ve İflâs Kanunu hükümlerine göre bölünmek üzere icra dairesine verilir. İcrai haciz veya ihtiyati tedbir kararı ile daha fazla muhafazası gereken tütünler, 57 nci madde gereğince ambar kirasına tabidir.

Alıcısı çıkmıyan ekici tütünlerinin yok edilmesi

MADDE 57. — Açık artırmada alıcısı çıkmıyan tütünler usulüne göre yok edilir. Şu kadar ki, 56 nci maddede yazılı sürelerden sonra kalacak tütünlerin kilo başına bir ay için bir kuruş ambar kirasını peşinen ödemek şartıyla bir sene daha am barda kalmasını sahibi isteyebilir.

Uzatılan bu sürenin bitiminden sonra yapılacak ikinci artırmada dahi alıcısı çıkmıyan tütünler yok edilir.

Gerek resmî artırmayı yapan Tekel İdaresinin gerek yukarıki fıkralara göre yok edilen tütünlerin yok edilmelerine ait tutanaklar Tekel idareleri için tütün sahiplerine karşı ibra senedi yerindedir.

Açık artırmada elde edilen tutar, Tekel İdaresinin alacağına yetmezse artanı, tütünü ambara bırakmış olandan alınır.

C) TÜTÜN TİCARETİ İLE İLGİLİ HÜKÜMLER

Tütün tüccarları

MADDE 58. — Yaprak tütün ticareti yapabilmek için, tüccar yeterlik ve niteliğine sahip olmak ve Tekel Genel Müdürlüğü tarafından tescil edilerek belge almış olmak şarttır.

Tütün ticareti yapmak maksadiyle; müracaat edenlere bu belgenin verilebilmesi, isteklinin kayıtlı olduğu ticaret odası, bankalar ve meslekî teşekküllerden malî durumu ve ticari itibarı hakkında Tekel İdaresince müspet bilgi alınmış olmasına bağlıdır.

Tütün tacirlerinden, bu kanunun yürürlüğe girmesinden geriye doğru üç yıl içindeki ekici tütün piyasaları da dâhil olmak üzere, ekiciye karşı bu kanunda derpiş edilen alım satımla ilgili vecibelerden her hangi birini, süresi içinde yerine getirmemiş olanlara belge verilmez.

Tekel Genel Müdürlüğü tarafından tescil edilerek belge almış tütün tüccarlarından, ekiciye karşı bu kanunda derpiş edilen alım satımla ilgili vecibelerden her hangi birini süresi içinde yerine getirmediği sabit olanların belgeleri iptal edilir.

Tüccarın vekâletnamesini taşıyanlar, tüccar adına tütün alım satımı yapabilirler.

Tüccar veya vekili, ekiciden tütün satınalacağı yerlerde, o yerin Tekel İdaresine başvurarak, o yer için kanuni ikametgâh göstermek zorundadır.

Tüccar arasında tütün alım satımı

MADDE 59. — Tüccar arasında tütün alım satımı, Tekel İdaresine verecekleri iki nüsha müşterek alım satım bildirimini üzerine yapılıır.

Bu bildirimlerde, tütünün işlenmiş veya işlenmemiş olduğu, menşei, ürün yılı, nev'i, denk adedi ve ağırlığı gösterilir.

Tütün tüccarlarının tütün kıyması ve kendilerine verilecek sigara kâğıdı

MADDE 60. — Tütün tüccarlarının, alıcılarına tütünlerin çeşnisini göstermek için 100 grama kadar tütün kıymaları caizdir. Tüccarın bu amaçla yapacağı başvurma üzerine, Tekel İdaresi tarafından bedeli karşılığında kendilerine senede en çok 500 yaprak sigara kâğıdı verilir.

Tüccara ait yaprak tütün bakım ve işleme atelyelerinin kontrolü

MADDE 61. — Tütün tüccarlarının bakım ve işleme atelyesi olarak kullanacakları binaların, Tekel İdaresi tarafından kabul edilecek durumda bulunmaları lâzımdır. Bakım ve işleme atelyesi açmak veya var olan bakım ve işleme atelyesini kapatmak isteyen tüccarlar durumu önceden yazı ile Tekel İdaresine bildirmek zorunluğundadır.

Tekel İdaresi tüccara ait yaprak tütün bakım ve işleme atelyelerini her vakit teftiş ve kontrole yetkilidir.

Tütün tüccarlarının yaprak tütün borçları

MADDE 62. — Tütün tüccarlarının gerek ekicilerden gerekse tüccardan satınaldığı tütünler, Tekel İdaresine karşı yaprak tütün borçlarını teşkil eder.

Tütün tüccarları örneği tüzükte gösterilen bir bildirim ile, bir evvelki yılın Ağustos ayı sonundaki mevcutlarıyla o tarihten başlayarak Eylül ayı başına kadar geçen bir yıl içerisinde satınaldıkları, sattıkları, ihraç ettikleri ve ellerinde kalan tütünlerin miktarını Eylül ayının ilk 15 günü içinde imzaları altında o yerin Tekel İdaresine bildirmekle yükümlüdürler.

Tütün tüccarı, her bakım atelyesi için giren çıkan tütünleri yazmağa mahsus ayrı bir defter tutar ve bu deftere kayıtların günü gününe geçirir.

Gerek bildirimlerde gerekse ambar defterlerinde işlenmemiş, işlenmekte ve işlenmiş tütünlerin menşei, ürün yılı, nev'i, denk adedi, net ağırlığı ile bakım ve işleme atelyelerinde o sene içinde meydana gelen fire ve imhalık miktarı açık olarak belirtilir.

Tüccar tütünlerinin işletilmesinden meydana gelen süprüntü veya kırıntılar en geç işlemenin sona ermesini izleyen 15 gün içinde, bakımından hâsıl olan süprüntü veya kırıntılar tüccar tarafından yok edilmesi istendikçe, Tekel Eksperinin raporuna dayanarak Tekel İdaresi tarafından tartılarak masrafı tüccara aidolmak üzere yok edilir ve tüccarın yaprak tütün borcunda gerekli düzeltme yapılır.

Tüccar tütünlerinin taşınması

MADDE 63. — Aynı şehir veya kasaba içinde tüccara ait tütünlerin bir depodan diğerine taşınmasında taşıma belgesi almağa lüzum yoktur. Şu kadar ki, tüccar taşımadan evvel taşıyacağı tütünlerin işlenmemiş veya işlenmiş olduğunu, menşei, ürün yılı, nev'ini, denk adedini, miktarını ve taşıyacağı yeri yazı ile Tekel İdaresine bildirmeğe mecburdur.

Bir şehir ve kasabadan diğer bir şehir ve kasabaya taşınacak tütünler için Tekel İdaresinden taşıma belgesi alınması ve bu taşıma belgesinin tütünlerin gönderildiği yerin Tekel İdaresine bir hafta içinde gösterilmesi zorunludur.

Tekel İdaresince taşıma belgesi verilebilmesi için, tüccarın, ekiciden satınaldığı tütünün bedelini tamamen ödediğine dair ibarnameyi ibraz etmesi şarttır.

Tekel İdaresi tarafından 3 nüsha olarak düzenlenecek taşıma belgesinin aslı tütünün sahibine verilir, bir nüshası tütünün gideceği yer Tekel İdaresine gönderilir.

Taşıma belgelerinde, tütünlerin işlenmiş veya işlenmemiş olduğu, menşei, ürün yılı, nev'i bakımından denk adedi ve net ağırlığı gösterilir.

Tütün tüccarları bir şehir ve kasabadan diğer bir şehir veya kasabaya veya yabancı memleketlere posta ile 10 kiloyu geçmemek üzere örnek tütün gönderebilirler. Her iki şekilde de Tekel İdaresinden alacakları taşıma belgelerinin Posta İdaresine gösterilmesi zorunludur.

Posta idarelerinden alınacak posta alındıklarının bir hafta içinde taşıma belgesi alınan Tekel İdarelerine gösterilmesi ve memleket içinde bir yerden diğer yere gönderilen örneklerin gittiği yerde Posta idarelerince verilecek haber verme kâğıtlarının bir hafta içinde Tekel İdaresine vize ettirilmesi suretiyle örneği gönderen ve alanın yaprak tütün borçlarında gerekli düzeltmeler yapılır.

Tütün ekicileri, tüccar kuruluşları ve tütün tarım satış kooperatifleri ile bu kooperatiflerin üst kuruluşları için de bu madde hükümleri uygulanır.

Yabancı memleketlere ihracedilen tüccar tütünleri

MADDE 64. — Yabancı memleketlere ihracedilecek tütünler için de Tekel İdaresinden taşıma belgesi alınması zorunludur.

63 ncu maddede belirtilen esaslara göre düzenlenecek bu taşıma belgelerine dayanarak Gümrük memurlarının kontrolü altında ve usulüne göre ihracedilen tütünler için, ihrac işleminin yapıldığına dair gümrük idarelerinden alınacak belgelerin, bu belgelerin alındığı tarihi izliyen 15 gün içinde Tekel İdaresine gösterilmesi lâzımdır. Bu belgelerde yazılı miktar, tüccarın Tekel İdaresinde kayıtlı yaprak tütün borcundan indirilir.

Yabancı memleketlere gönderilip kısmen veya tamamen satılmıyarak geri getirilen tütünler gümrüklerde Tekel İdaresi tarafından muayene edilip Türk tütünü olduğu ve menşei, ürün yılı, nev'i bakımından ihracedilen tütünlerin aynı olduğu anlaşıldığı takdirde, yurda sokulmasına izin verilir ve masrafı tüccara aidolmak üzere tartılarak tüccarın borcuna geçirilir.

Ihracedilen tütünlerin gönderildiği memlekete girdiğinin belgelendirilmesi

MADDE 65. — 64 ncu maddeye göre yabancı memleketlere gönderilen tütünlerin ihrac tarihinden başlayarak en çok 91 gün içinde gönderilen yere girdiğinin Türkiye Konsolosu, olmayan yerlerde, o yerin ticaret odası tarafından onaylanmış bir şahadetname ile belgelendirilmesini istemeye Ticaret Bakanlığı yetkilidir.

Yaprak tütünlerinin işlenmesi

MADDE 66. — Türkiye'de yetişen tütünlerin, Türk Standartları Enstitüsü tarafından tesbit edilecek Türk standardına göre işlenmesi zorunludur.

Yabancı memleketlerin, Türk standardına uymayan siparişleri, belgelendirilmek şartıyla ve Ticaret Bakanlığının izniyle Türk standardına uymadan işlenebilir. Kendi fabrikalarında kullanmak amacıyla Türkiye'de tütün işleyen yabancı firmalar Türk standardına uymak zorunluğunda değildir.

İşlenmiş tütün deneklerinin etiketlerinde veya ambalajları üzerinde, dengin içindeki tütünün menşei veya işleme partisinin adı, ürün yılı, nevi ve net ağırlığı belirtilir.

Ihracedilecek tütünlerin fümigasyonu

MADDE 67. — Türkiye'de yetişen tütünlerin fümige edilmeden ihracı bakanlıklararası tütün kurulu kararı ile ve bu karar en az bir yıl önce ilân edilmek şartıyla kısmen veya tamamen yasaklanabilir.

Ihracedilecek tütünlerin muayenesi

MADDE 68. — Ihracedilecek tütünler, ehliyetnameli ve yeminli eksperlerden kurulu üç kişilik bir kurul tarafından muayene edilir.

Bu kurulun kararı, ihraç lisansına esas teşkil eder. 66 ve 67 nci maddelerde belirtilen nitelikte olmadığı, kurul muayenesiyle tesbit edilen tütünler ihracolonamaz.

Bu kurulun kararlarına Ticaret Bakanlığına başvurularak itiraz edilebilir. İtiraz edildiğinde Ticaret Bakanlığı tarafından seçilecek diplomalı ve yeminli üç eksperden kurulacak bir kurula tütünler yeniden muayene ettirilir. Bu kurulun kararı kesindir.

D) YAPRAK TÜTÜN FİRELERİ**Fireler**

MADDE 69. — Tekel İdaresi tarafından, yaprak tütün borçlarının izlenmesinde bir yerden diğer yere trenle gönderilen tütünlerle deniz yolu ile gönderilen tütünlerde % 1, hayvan araba ve kamyonla gönderilen tütünlerden % 1,5 fire kabul edilir.

Ambar ve işleme fireleri bu kanuna bağlı 4 numaralı cetvelde gösterilen miktarlara göre hesaplanırlar.

İşlenmiş veya fermantasyon geçirmiş tütünlerin firesi yukarıki miktarların yarısı kadar hesabedilir.

E) MÜTEFERRİK HÜKÜMLER*Tekel maddelerinden alınacak vergi ve resimler*

MADDE 70. — Bu kanunla Tekel altında bulunan maddeler, asıl Gümrük Vergisi haric olmak üzere Hazine, belediye ve özel idarelere ait bütün vergi ve resimlerden muaftır.

CEZA HÜKÜMLERİ

MADDE 71. — 2 nci madde hükmüne aykırı olarak dikilen tütünler yaprak tütün borcuna yazılmakla beraber her bir dekar veya artıktan 250 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası almırlar.

MADDE 72. — Bu kanuna bağh (1) numaralı cetvelde isimleri yazılı, tütün tarımı serbest olan ilçeler dışında kalan yerler ile, bu ilçelerin geçici 1 nci madde gereğince tesbit edilmiş ve kesinleşmiş tütün üretim alanlarının dışında kalan yerlerde ekilen tütün fideleri veya dikilen tütünler sökülüp yok edilir. Ekilmiş olan fideliklerin metrekaire veya artığı için 50 lira, dikilmiş olan tarlaların her bir dekar veya artığı için 100 lira ağır para cezası alınır.

Tütünler toplanmışsa elkonulmakla beraber, hakkında kaçakçılık kanunları hükümleri uygundan çıkarılmışsa her bir kilo veya artığından 10 her bir kilo veya artığından 5 lira, tütünler elan tütünler kaçağa harcanmış sayılarak sahipleri 100 lira ağır para cezası alınır. Ayrıca elden çıkarılanır.

MADDE 73. — 5 nci madde gereğince geçici yasak uygulanan yerlerde dikilen tütünler söktürülmekle beraber fideliklerin her bir metrekaire veya artığından 50 lira ve tarlaların her bir dekar veya artığından 100 lira ağır para cezası alınır.

MADDE 74. — 6 ncı madde gereğince deneme amacıyla tütün dikimine izin verilen miktar ve alanın dışına çıkanlar hakkında 72 nci madde hükmü uygulanır.

MADDE 75. — 7 nci madde hükmüne uymayan ve 15 nci maddenin ikinci fıkrası hükmüne aykırı olarak istek kâğıtlarını incelemeyen onaylayan veya bu kanun hükümlerine uygun olduğu halde süresi içinde onaylamayan veya Tekel İdaresine vermiyen ihtiyar heyeti üyeleri ve muhtarlar hakkında Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 ncı maddeleri hükümleri uygulanır.

MADDE 76. — 8 nci maddenin (a) fıkrasına aykırı olarak yurt dışına tütün tohumu veya fidesi çıkaran veya yabancı memleketlerden izinsiz olarak tütün tohumu veya fidesi getirenlerden veya bu hareketlere kalkışanlardan 125 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezası alınır. Ayrıca tohum ve fide elinden alınır. Bunlardan yetmiş fide ve tütünler varsa yok edilir.

Aynı maddenin (b) fıkrası hükmüne aykırı olarak taşınan tohumlar elinden alınır ve fide-ler yok edilir. Tohumlar ekilmişse fidelikler bozulur. Tütünler tarlaya dikilmişse çiçek açmından evvel fidanların tepeleri kırılır. Fideliklerin M² veya artığından 25 lira, tarlaların her bir dekar veya artığından 100 lira hafif para cezası alınır.

9 ncü maddeye aykırı hareket edenlere de aynı hükümler uygulanır.

MADDE 77. — 11 nci madde hükmüne aykırı olarak tütün saplarını kanuni süresi içinde söküp yok etmeyenlerden tarlalarının her bir dekar veya artığı için 25 lira hafif para cezası alınır. Sökme ve yok etme işi Tekel İdaresi tarafından yapılmışsa giderleri ekiciye ödetilir.

MADDE 78. — 12 nci maddenin (a) fıkrasında yazılı bildirim yapmayan ekici ve muhtarlardan 25 liradan 100 liraya kadar hafif para cezası alınır.

Aynı maddenin (b) fıkrası hükmüne aykırı hareket edenlerden, fideliklerinin beher metrekaire veya artığı için 25 lira hafif para cezası alınır.

Aynı maddenin (c) fıkrasına aykırı hareket edenler hakkında da (b) fıkrası hükmü uygulanır. Ayrıca hastalıklı alan içinde bulunduğu takdirde fidelikler sahipleri hesabına söktürülür.

MADDE 79. — 13 ncü madde hükmüne aykırı olarak tütün dikenlerden 10 lira ağır para cezası alınır.

MADDE 80. — 14 ncü madde hükmüne aykırı olarak arasına başka bitki ekilmiş veya dikilmiş olan tütün tarlalarının ekicilerinden, başka bitkilerin ekildiği veya dikildiği kısmın her bir dekar veya artığı için 50 liradan 125 liraya kadar hafif para cezası alınır.

MADDE 81. — 15 nci maddenin birinci fıkrası hükmüne aykırı olarak istek kâğıdı vermeden veya Tekel İdaresince süresi içinde verilecek tütün ekim cüzdanını almadan tütün diken ekicilere tütün ekim cüzdanı verilmekle beraber, kendilerinden diktikleri alanın her bir dekar veya artığı için 50 lira hafif para cezası alınır.

Aynı maddenin ikinci fıkrası hükmüne aykırı olarak istek kâğıtlarını doğru doldurmıyan ekicilerle altıncı fıkraya hükmüne aykırı olarak cüzdanlarında yazılı alandan az tütün diktiklerini süresi içinde Tekel İdaresine haber vermıyen ekicilerden 25 lira hafif para cezası alınır.

Aynı maddenin altıncı fıkrası hükmüne aykırı olarak cüzdanlarında yazılı alanın % 10 undan fazla tütün diken ekicilerden fazla diktığı dekar veya artığı için 50 lira hafif para cezası alınmakla beraber cüzdanlarında gerekli düzeltmeler yapılır.

4 ncü madde gereğince tütün üretiminin, memleket iktisadi ve ticari icaplarına ve satış imkânlarına göre düzenlendiği yerlerde 15 nci maddenin beşinci fıkrasına uygun olarak Tekel İdaresi tarafından uygulanacak tedbirlere aykırı dikilen tütünler yaprak tütün borcuna kaydedilmekle beraber, dikilen tarlaların her bir dekar veya artığından 100 lira hafif para cezası alınır. Üretimin düzenlenmesi hakkındaki kararın devam etmesi halinde ekiciye arkadan gelen bir yıl için tütün dikimi yasaklanır.

MADDE 82. — 16 ncı madde hükmüne aykırı olarak cüzdanlarında yazılı alanın tamamına veya bir kısmına ait tütünleri başkasına devredenlerle devralanlardan her bir dekar veya artığı için 160 er lira hafif para cezası alınır.

MADDE 83. — 17 nci maddenin (a) fıkrası hükmüne aykırı olarak toplanmıyan veya toplanmadığı halde yok edilmiyen dip yapraklarla (b) fıkrası hükmüne aykırı olarak toplanan filizler yok edilir ve sahiplerinden 10 liradan 50 liraya kadar hafif para cezası alınır.

MADDE 84. — 19 ncü madde gereğince yapılacak ambar muayeneleri sırasında, 18 nci maddeye aykırı olarak işlenmiş olan denklelerini düzeltmesi için yapılan bildiriye dinlemıyan veya itirazı üzerine verilecek kesin karara uymıyan ekicilerden düzenlenecek tutanak üzerine, kanuna aykırı olarak işlenen ve denklenen tütünlerin her bir dengi için 10 lira, teslim edilmek üzere ambara getirilen denklere karıştırıldığı tesbit olunan dip ve filizlerin her bir kilosu için 5 lira hafif para cezası alınır.

MADDE 85. — 20, 21 ve 23 ncü maddeler hükmüne aykırı olarak tütün satan ve alanlardan, tütünün her bir kilo ve artığı için ikişer lira ağır para cezası alınır.

MADDE 86. — 27 nci madde hükmüne aykırı hareket edenlerden, azaltma bedele ait ise bunun, ağırlık veya bedelsiz bırakmaya ait ise indirilen miktar değerinin 5 katından 10 katına kadar ağır para cezası alınır.

MADDE 87. — Tütün satış merkezleri kurulan yerlerde, satışın bu merkezlerde yapılması zorunluğuna aykırı hareket eden tütün ekicileri ve alıcılarının her biri hakkında 85 nci madde hükmü uygulanır. Alım - satım işlemi tanınmaz ve bu gibi tütünlerin transferi yapılmaz.

MADDE 88. — Kaçak yerli tömbeki, enfiye, ağız, pipo, ve yaprak sigarası tütününün her bir kilo veya artığından 25, yaprak sigarasının tanesinden 1 lira ağır para cezası alınır ve kaçak maddelere elkonulur.

Bu maddeler dış memleketlerden getirilmiş ise, el konulmakla beraber yukarıda yazılı para cezalarının iki katı alınır.

Dış memleketlerden gelen yolculardan, yurda girerken beraberlerinde bulunup 44 ncü maddenin (a) fıkrasındaki miktarlardan fazla olan ve yolcu tarafından gizlenen veya inkâr edilen mamullerden aynı ceza alınır ve sahipleri hakkında Kaçakçılık Kanunu hükümleri uygulanır.

44 nci maddenin (a) ve (b) fıkraları hükümleriyle Gümrük Kanununun 18 nci maddesinin 1, 2 ve 3 numaralı fıkraları hükümleri uyarınca yurda sokulan sigara ve diğer tütün mamulâtı, bu hükümlerden yararlanmayanların beraberinde bulunursa ikinci fıkrada yazılı cezalar uygulanır.

MADDE 89. — Bu kanunla tekel altında bulunan maddelere ve mamulâta mahsus bandrol, etiket ve alâmeti farikaları kaçak maddeler üzerine koyan ve yapıştırıcılardan ve bunları yetkili ve izinli olmaksızın yanında bulunduran veya satanlardan ve Tekel İdaresine ait paket, kutu veya başka kâblar içinde kaçak maddeler satanlardan kaçak madde için uygulanan cezadan başka 125 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası alınır ve bu maddelere elkonur.

Bu suçları işliyenler Tekel İdaresinin satıcıları iseler yukarıki cezaya çarptırılmakla beraber satış belgeleri yürürlükten kaldırılır, varsa yazılı sözleşmeleri bozulur ve bir daha kendilerine satış hakkı verilmez.

MADDE 90. — Bu kanunda yazılı her nevi tekel maddelerinin Tekel İdaresinden izin alınmadan paket veya kutuları açılmış veya kutu ve paket içindekilerin değiştirilmiş veya azaltılmış olarak satılması ve tütün paketleri içine konulan Tekel İdaresinin markasını taşıyan sigara kâğıtlarının ayrıca satılığa çıkarılması yasaktır. Bu yasaklara aykırı hareket edenlerden 50 liradan 250 liraya kadar hafif para cezası alınır ve bu maddelere elkonulur.

Bu eylemleri işliyenler Tekel İdaresinin satıcıları iseler yukarıdaki cezalardan başka, satış belgeleri ve varsa yazılı sözleşmeleri hükümsüz sayılır.

MADDE 91. — 38 nci maddenin (a) fıkrasında sayılan tekel mamullerinin yapılmasında kullanılan alet ve makinaları veya parçalarını Tekel İdaresinin izni olmadan ellerinde bulunduranlardan ve bunları her ne suretle olursa olsun yapan, satan, kullanan ve taşıyanlardan her bir alet, makina veya parçaları için 75 liradan 250 liraya kadar ağır para cezası alınır. Alet, makina ve parçalarına elkonulur.

MADDE 92. — Tekel mamullerini, tesbit edilen fiyatlardan fazlasına satanlar belgesiz satıcı iseler ellerindeki mamullere el konulmakla beraber ayrıca 50 liradan 500 liraya kadar hafif para cezası alınır.

Bu eylemi işliyenler Tekel İdaresinin satıcıları iseler yukarıdaki para cezası alınmakla beraber, satış belgeleri ve varsa yazılı sözleşmeleri yürürlükten kaldırılır.

Ellerindeki mamuller, kendileri tarafından, satış belgesi olan diğer bir satıcıya devredilinceye kadar Tekel İdaresince muhafaza olunur. Muhafaza süresi ve bu sürenin sonunda yapılacak işlem tüzükte belirtilir.

MADDE 93. — Satış belgesi olmadan tekel mamullerini satanlardan 50 liradan 500 liraya kadar hafif para cezası alınır. Ellerindeki mamuller kendileri tarafından satış belgesi diğer bir satıcıya devredilinceye kadar Tekel İdaresince muhafaza olunur.

Satış belgelerini ve ellerindeki mamulleri başkasına devreden ve devir alanlardan aynı para cezası alınır. Ayrıca devredilen belge yürürlükten kaldırılır.

Tekel mamullerini satış belgelerinde veya yazılı sözleşmelerinde belirtilen bölge dışında satışa çıkaranlardan da aynı para cezası alınmakla beraber satış belgeleri ve varsa sözleşmeleri yürürlükten kaldırılır. Ellerindeki mamuller kendileri tarafından satış belgesi bulunan diğer bir satıcıya devredilinceye kadar Tekel İdaresince muhafaza olunur.

Bu maddedeki muhafazaya ait süreler ve bu süreler sonunda yapılacak işlem tüzükte gösterilir.

MADDE 94. — 41 nci maddenin birinci fıkrası gereğince Tekel İdaresi tarafından satış yerlerinin kontroluna engel olan veya zorluk çıkaran satıcılardan, düzenlenecek tutanak üzerine 10 liradan 50 liraya kadar hafif para cezası alınır.

Aynı maddenin ikinci fıkrasına aykırı hareket eden satıcılardan, bildirmedikleri mevcutlarının, noksan bildirmenin tesbit edildiği tarihteki fiyatlarının iki katı tutarında ağır para cezası alınır, satış belgeleri ve varsa sözleşmeleri de hükümsüz sayılır.

MADDE 95. — 43 ncü maddeye göre kaçak sayılan sigara kâğıtları ile sigara kâğıdı yerine kullanılan diğer kâğıtlardan büyüklüğü 9 X 5 santimetreye kadar olanların her bir yaprağından ve bunlardan daha fazla büyüklükte bulunanların her bir 45 santimetrekare veya artığından 5 kuruş ağır para cezası alınır ve bu maddelere zor ahmı uygulanır.

MADDE 96. — 45 nci madde hükmüne aykırı olarak ellerinde yaprak tütün bulduran kimşelerin tütünlerine elkonulur ve her bir kilo veya artığından 25 lira ağır para cezası alınır.

MADDE 97. — 46 ncı madde hükmüne aykırı olarak tütünlerini topladıktan sonra en çok bir hafta içinde ürün bildirimlerini bağlı buldukları muhtarlığa vermiyen ekicilerden 25 liradan 50 liraya kadar ve bu bildirimleri kendilerine verildiği tarihten başlayarak 10 gün içinde o yerin Tekel İdaresine teslim etmiyen muhtarlardan 10 liradan 25 liraya kadar hafif para cezası alınır.

MADDE 98. — 47 nci madde hükmüne aykırı olarak tarlada veya kurutma ve denkleme devresindeki ve denk halindeki tütünlerini, kontrolla görevli tekel memurlarına göstermiyen ekicilerden, usulen düzenlenecek tutanak üzerine 25 liradan 500 liraya kadar hafif para cezası alınır.

MADDE 99. — Tütün ekim cüzdanını aldıktan sonra vekil göstermeden işinin başından uzun bir süre için ayrılan ekiciler hakkında 48 nci madde hükümlerine göre işlem yapılmakla beraber, ayrıca kendilerinden 10 liradan 25 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Bu gibi hallerde gaip ekiciye ait tütünlerin kaçığa gitmemesi için gerekli tedbirleri almıyan ve keyfiyeti Tekel İdaresine vaktinde haber vermiyen muhtarlar hakkında Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 ncı maddeleri hükümleri uygulanır.

48 nci maddenin yedinci fıkrası hükmüne göre birden fazla ekicinin vekâletini almak veya birden fazla ekicinin tütününü satınalmak yasağına aykırı hareket edenlerden, tütünün her bir kilo ve artığı için 2 lira ağır para cezası alınır ve yapılan işlem geçer sayılmaz.

MADDE 100. — Ürün bildirimlerinin tartılarak kontrol edildiği yerlerde kontrol sırasında, ürün bildirimlerinin tartılarak kontrol edilmediği yerlerde tütünlerin ambarlama tartısında, çıkacak % 5 ten fazla eksiklikler için ekici kabul edilebilir bir sebep gösteremezse noksan çıkan tütünlerin her bir kilo veya artığından 12,5 lira hafif para cezası alınır.

MADDE 101. — 49 ncü maddeye göre tütün kırimından tamamen veya kısmen vazgeçen yahut kırimdan evvel veya sonra tütünlerinin kısmen veya tamamen yok olduğunu veya kaybolduğunu görüp durumu o yerin muhtarına derhal haber vermiyen ve aynı zamanda kanuni süresi içinde Tekel İdaresine başvurmiyan ekicilerden 10 liradan 25 liraya kadar hafif para cezası alınır.

MADDE 102. — Kaçak tütün taşıyanlardan taşıdıkları tütünün her kilo veya artığı için 10 lira ağır para cezası alınır ve ellerindeki tütünlere elkonulur.

MADDE 103. — 50 nci maddede belirtilen yerler dışında nakliye tezkeresi olmadan tütün taşıyan ekicilerden, tütünlerini alıcısının veya Tekel İdaresinin ambarına teslim etmek veya satış merkezine getirmek için taşıdığına kanaat getirilirse, 100 liradan 500 liraya kadar hafif para cezası alınır ve tütünler ambara getirilir.

Kaçakçılık amacıyla taşıdığı anlaşılırsa tütünler müsadere olunmakla beraber her bir kilo veya artığından 10 lira ağır para cezası alınır.

MADDE 104. — 51 nci maddede belirtilen sürelerin bitiminden başlayarak otuz gün içinde ürünlerini tamamen veya kısmen ambara teslim eden ekicilerden, geç teslim ettikleri tütünlerin her bir kilo veya artığından, gecikmenin her bir günü için 10 kuruş hafif para cezası alınır.

Şu kadar ki, ekiciler ambarlama süresinin bitiminden en az üç gün evvel Tekel İdaresine başvurarak, tütünlerini vaktinde teslim edemeyeceklerini köy ihtiyar heyetlerinin belgeleri ile onaylanmış, kabul edilebilir bir sebebe dayanarak bildirirlerse, gecikmeden dolayı ceza alınmaz.

Ambarlama süresini izliyen 30 gün içinde - ikinci fıkra hükmü hariç - teslim edilmeyen tütünlerin her bir kilo veya artığından 5 lira ağır para cezası alınır.

Ambarlama müddetini izliyen 30 gün içinde tütünlerini teslim etmediği halde yanında tütün bulundurduğu tesbit olunan ekicilerin bu tütünlerine el konulur ve noksan miktar için kaçakçılık kovuşturması yapılır.

MADDE 105. — a) Ürünlerini kaçağa harcadıkları için mahkûm olanlarla,

b) Yaprak tütün borçlarını görmez, ihraklık veya kıvrıtı halindeki tütünlerle kapatmak isteyenlerden bu hareketi kaçakçılık amacıyla yaptıkları Tekel İdaresinin başvurması üzerine mahkeme kararıyla sabit olanlar,

Bir sene süre ile tütün ekemezler.

MADDE 106. — 58 nci madde gereğince belgesi iptal edilen tütün tacirleri 3 yıl süre ile bizzat veya dolaylı olarak tütün ticareti yapamazlar. Fiilin tekrarı halinde, bu tacirlere bir daha tütün taciri belgesi verilmez.

58 nci madde hükmüne aykırı olarak tacirin vekâletnamesine sahibolmadan tütün alım satım yapanlardan ve tütün satınaldıkları yerin Tekel İdaresine başvurarak kanuni ikametgâh göstermeyen tüccardan veya bunların vekâletnamesini taşıyanlardan 5 000 liradan 10 000 liraya kadar ağır para cezası alınır.

MADDE 107. — İşleme ve bakım atelyelerinin bulunduğu yerleri Tekel İdaresine önceden haber vermeyen tüccarlardan 500 liradan 1 000 liraya kadar hafif para cezası alınır.

Tekel İdaresi memurlarının, tüccara ait işleme ve bakım atelyelerini kontrolüne engel olan veya zorluk çıkaranlar hakkında usulüne uygun olarak düzenlenecek tutanak üzerine, yukarıki fıkra yazılı para cezası alınır.

MADDE 108. — 62 nci madde gereğince stok durumlarını gösteren bildirimleri Tekel İdaresine zamanında vermeyen veya bakım atelyeleri için ambar defterlerini tutmıyan veya bildirim ve defterleri 62 nci madde hükmüne uygun olarak düzenlemeyen tüccarlardan 2 500 liradan 10 000 liraya kadar ağır para cezası alınır. Suçun tekrarlanması halinde, aynı para cezası alınmakla beraber bir seneden beş seneye kadar da tütün ticaretinden alıkonulur.

Bildirimlere dayanarak tüccarın depolarında yapılacak kontrollarda noksan veya fazla çıkacak tütünlerin her bir kilo veya artığından 10 lira ağır para cezası alınır.

62 nci maddenin son fıkrası hükmüne aykırı olarak, tütünlerin işletilmesinden meydana gelen süprüntü veya kıvrıtları Tekel İdaresine haber vermeden yok eden tüccarların yok ettikleri tütünler kaçağa gitmiş sayılır ve her bir kilo veya artığından 10 lira ağır para cezası alınır.

MADDE 109. — 63 ncü maddenin birinci ve ikinci fıkralarına aykırı olarak tütün taşıyan tüccarlardan 1 000 liradan 2 500 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Taşıma belgelerini kanuni süresi içinde Tekel İdaresine göstermeyen tüccarlarla, posta idarelerinden alınacak posta alındılarını, taşıma belgesi aldıkları Tekel idarelerine aynı süre içinde göstermeyenlerden 20 liradan 50 liraya kadar hafif para cezası alınır.

MADDE 110. — Yabancı memleketlere ihracedilen tütünler için gümrük idarelerimizden alınacak belgeleri kanuni süresi içinde Tekel İdaresine göstermeyen tüccarlardan ihracettikleri tütünün her bir kilo veya artığı için 5 kuruş ağır para cezası alınır.

Kanuni sürenin bitiminden başlayarak 2 ay içinde belgesi gösterilmeyen tütünler kaçağa gitmiş sayılır ve her bir kilo ve artığından 10 lira ağır para cezası alınır.

MADDE 111. — 76, 88, 89, 91, 95, 96, 102, 110 ncu maddelerle, 103 ncu maddenin ikinci ve 108 nci maddenin üçüncü fıkralarında yazılı suçları işleyenler hakkında 1918 sayılı Kanunun 6829 sayılı Kanunla değiştirilen 25 nci maddesi hükmü ve o kanunun kovuşturma ve yargı usulleri uygulanır.

MADDE 112. — 76, 88, 89, 91, 95, 96, 102, 110 ncu maddelerle, 103 ncu maddenin ikinci ve 108 nci maddenin üçüncü fıkraları haric olmak üzere bu kanunda yazılı suçlara, Tekel İdaresinin yazılı başvurusu üzerine o yerin sulh ceza mahkemesince karar verilir.

Bu mahkemelerce verilip 20 lirayı aşmayan veya 1918 sayılı Kanunun 6829 sayılı Kanunla değiştirilen 25 nci maddesinin birinci fıkrasına göre verilen para cezası hükümleri kesindir.

MADDE 113. — 1918 sayılı Kanuna değinen eylemlerden başka bu kanuna göre zapt ve el konulması gereken tütün ve sair maddeleri Tekel İdaresi, kovuşturmanın sonucuna kadar korumakla yükümlüdür.

MADDE 114. — Sulh ceza mahkemelerince verilen para cezası kararları, Tekel İdaresi tarafından Âmme alacaklarının tahsili usulü hakkındaki Kanun gereğince yerine getirilir.

Para cezalarını ödemeye malî kudreti müsaid olmadığı usulen tesbit edilenler için, Cezaların İnfazı hakkındaki 647 sayılı Kanun hükümleri dairesinde işlem yapılmak üzere, para cezalarına ait kararlar Tekel İdaresi tarafından bir müzekkere ile mahallî Cumhuriyet Savcılığına gönderilir.

Cumhuriyet Savcılığınca tahsil olunan para cezaları Tekel İdaresine devredilir.

647 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasına rağmen para cezasının tamamının karşılanması halinde, geri kalan paranın tahsili için, İlâm Cumhuriyet Savcılığınca Tekel İdaresine iade edilir. Tekel İdaresince, «hapis ile tazyik hükmü ayırık kalmak üzere» Âmme alacaklarının tahsili usulü hakkındaki Kanun hükümlerine göre infaz olunur.

MADDE 115. — Bu kanunda yazılı para cezaları Tekel İdaresine aittir. Şu kadar ki 88, 89, 91, 95, 96, 102, 110 ncu maddelerle, 103 ncu maddenin ikinci ve 108 nci maddenin üçüncü fıkralarında yazılı para cezaları ile el konulan kaçak maddelerin Tekel İdaresince takdir edilecek değerleri 1918 sayılı Kanun hükümlerine göre dağıtılır. Kalanı Tekel İdaresi Bütçesine gelir kaydedilir.

MADDE 116. — Bu kanun hükümleri tömbeki, püro, Virginia, Hasankeyf ve sair yabancı tütün çeşitleri hakkında da uygulanır.

MADDE 117. — 10 . 6 . 1938 tarih ve 3437 sayılı Tütün ve Tütün İhisarı Kanunu hükümleri kaldırılmıştır.

Ancak, sözü geçen Kanunun 11 nci maddesi gereğince evvelce konulmuş olan sınırlı yasaklama hükümleri, bu kanunun geçici 1 nci maddesi hükümleri uygulanmaya kadar yürürlüktedir.

Bu yasağa aykırı hareket edenler hakkında, bu kanunun 72 nci maddesi hükmü uygulanır.

Özel kanunlarla 1701 ve 3437 sayılı kanunlara atıf yapılan hallerde bu kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 1. — A) Bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra, tütün tarımı serbest olan ilçeler, iç ve dış piyasa icapları göz önünde bulundurulmak suretiyle yeniden incelenecek :

a) İrmak ve çay yatakları,

b) Kışın su altında kalan veya tütün ürünü tarlada iken çoğunlukla sel basan yerler, bataklıklar, karasuluklar,

c) Nitelik bakımından iç tüketim veya ihracata elverişli tütün yetiştirmeye müsaidolmayan sair yerler,

Hariç bırakılmak suretiyle, tütün üretim alanlarının sınırları tesbit edilir.

Bu tesbit işi, Tekel tütün eksperti veya Tekel enstitülerinden bir teknik elemanın başkanlığında; ilçe tarım teknisyeni ve o yerin ihtiyar kurullarının seçeceği bir ekici üyeden kurulacak kurullar tarafından yapılır. Kurullar gezdikleri alanın iklim ve toprak özelliklerini ve gerektiğinde o yerde üretilen tütünlerin niteliklerini inceleyerek tütün tarımına uygun olan ve olmayan alanları tesbit eder ve sınırlarını krokilerle belirtirler. Kurul kararları çoğunlukla verilir. Kararlar Tekel tarafından, o yerin muhtarı aracılığı ile arazi sahiplerine duyurulur ve kararların bir sureti muhtarlara tevdi tarihinden itibaren 15 gün süre ile köy odalarına ve şehir veya kasabalarda ekicinin görebileceği münasip bir yere asılır.

Kurulların gündelik ve yol giderleri Tekel İdaresi tarafından ödenir.

B) Yukarıki fıkraya göre tesbit edilen tütün üretim alanlarının dışında kalan yerlerdeki arazi sahipleri, 15 günlük ilân süresinin bittiği tarihten itibaren bir ay içinde o yerin Tekel idaresine yazılı olarak başvurmak ve Kurul masraflarını önceden yatırmak suretiyle itiraz edebilirler.

İtiraz İnceleme kurulları; Tekel Başekspertinin Başkanlığında, il tarım müdürlüğünce seçilecek bir uzman, Ziraat Odaları tarafından seçilecek tütün ekicisi bir üye, Toprak Su Teşkilâtınca seçilecek bir uzman ve o mahalde teşkilâtı varsa Tütün Tarım Satış Kooperatifinden yoksa, Tütün Ekicileri Birliğinden seçilecek bir üyeden kurulur.

İtiraz İnceleme kurulları yerinde gerekli incelemeleri yapar. Kararlar çoğunlukla verilir. Bu kurulların kararları kesindir.

İtirazında haklı olduğuna karar verilen ekicilerin Tekele yatırdıkları Kurul masrafları, kendilerine iade edilir.

C) (A) ve (B) fıkralarındaki işler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 yıl içinde bitirilir.

D) Tütün üretim alanlarının sınırları tesbit edilecek olan ilçelerin sırası ve tesbit işlerine ait çalışma programları Gümrük ve Tekel ve Tarım bakanlıklarınca müştereken düzenlenir.

E) Bu madde hükmünün uygulanması ile ilgili esaslar, Gümrük ve Tekel ve Tarım bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak bir yönetmelikle belirtilir.

Bu yönetmelik, Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren 6 ay içinde hazırlanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Ticaret odalarına kayıtlı tütün müesseselerinde, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar yaprak tütün alım, bakım, işleme işlerinde aralıksız olarak 5 yıl çalıştıkları tüzükte belirtilecek usule göre tesbit edilen ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte fiilen bu işlerde çalışanlardan, Tekel İdaresi tarafından açılacak kursta 6 ay süreli bir eğitimi müteakıp yapılacak sınavda başarı gösterenlere, çalıştıkları bölge ve iş için tütün teknisyeni ehliyetnamesi verilir.

Tütün teknisyenlerinin tütün işlerindeki yetki ve sorumlulukları tüzükte belirtilir.

Bu işlemler, bu kanunun yürürlüğe girmesini takibeden altı ay içinde müracaat edenler hakkında bir defaya mahsus olmak üzere yapılır ve kanunun yürürlüğe girmesini takibeden 3 yıl içinde tamamlanır.

MADDE 118. — Bu kanunun uygulama şeklini gösterir bir tüzük yapılır.

MADDE 119. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 120. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(1) NUMARALI CETVEL

(Madde 3 - 72)

1. Adana	Merkez (Misis Bucağı) - Bahçe - Ceyhan - Osmaniye - Yumurtalık
2. Adıyaman	Merkez - Besni - Çelikhan - Gerger - Kâhta - Samsat
3. Amasya	Gümüşhacıköy - Merzifon - Taşova
4. Artvin	Merkez - Ardaneç - Borçka - Şavşat - Yusufeli
5. Aydın	Merkez - Bozdoğan - Çine - Germeneik - Karacasu - Koçarlı - Kuşadası - Kuyucak - Nazilli - Söke
6. Balıkesir	Merkez - Ayvalık - Bigadiç - Burhaniye (Armutova Bucağı) - Erdek - Gönen - Divriği - Manyas - Savaştepe - Sındırgı - Susurluk
7. Bilecik	Merkez - Osmaneli - Pazaryeri - Söğüt
8. Bingöl	Solhan
9. Bitlis	Merkez - Hizan - Mutki - Tatvan
10. Bolu	Düzce
11. Burdur	Merkez (Çeltikçi bucağı) - Bucak (Virjinya tütünü)
12. Bursa	Merkez - Gemlik - İnegöl - İznik - Karacabey - Keles - Mudanya - Mustafa Kemal Paşa - Orhangazi - Yenişehir - Orhaneli
13. Çanakkale	Biga - Çan - Yenice
14. Denizli	Merkez - Acıpayam - Buldan - Çal - Çardak - Güney - Kale - Tavas
15. Diyarbakır	Bismil - Çınar - Hazro - Kulp - Lice - Silvan
16. Edirne	Merkez - Havsa - İpsala - Keşan - Lâlapaşa - Meriç - Uzunköprü
17. Elâzığ	Palu
18. Gaziantep	Merkez (Hasankeyf tütünü)
19. Giresun	Şebinkarahisar
20. Gümüşane	Torul
21. Hakkâri	Beytüşşebap - Çukurca - Şemdinli - Yüksekova - (Oramar bucağı)
22. Hatay	Merkez - Altınöz - Dört Yol (Payas bucağı) - İskenderun - Yayladağı
23. Isparta	Atabey
24. İstanbul	Bakırköy (Mahmutbey bucağı) - Çatalca - Eyüp (Rami bucağı) - Kartal - Silivri - Yalova
25. İzmir	Merkez - Bayındır - Bergama - Bornova - Çeşme - Dikili - Foça - Karaburun - Karşıyaka - Kemalpaşa - Kiraz - Kınık - Menemen - Ödemiş - Seferihisar - Selçuk - Tire - Torbalı - Urla
26. Kırklareli	Merkez - Babaeski - Demirköy - Kofçaz - Lüleburgaz - Pehlivan köyü
27. Kocaeli	Merkez - Gebze - Gölcük - Karamürsel
28. Konya	Hadım (Tömbeki tütünü)
29. Kütahya	Emet
30. Malatya	Merkez - Akçadağ - Argovan - Doğanşehir - Pütürge
31. Manisa	Merkez - Akhisar - Alaşehir - Demirci - Gördes - Kırkağaç - Kula - Salihli - Sarıgöl - Saruhanlı - Selendi - Soma - Turgutlu
32. Mardin	Merkez - Derik - Kızıltepe - Mazıdağı - Savur
33. Muğla	Merkez - Bodrum - Datça - Fethiye - Marmaris - Milâs - Ula - Yatağan
34. Muş	Merkez

35. Rize Pazar (Püro tütünü)
36. Sakarya Merkez - Akıyazı - Geyve - Hendek - Kaynarca
37. Samsun Merkez - Alaçam - Bafra - Çarşamba - Havza - Kavak - Vezirköprü
38. Siirt Baykan - Beşiri - Erüh - Kozluk - Sason - Şirnak - Batman
39. Sinop Merkez - Erfelek - Gerze
40. Tekirdağ Merkez - Çerkesköy - Çorlu - Hayrabolu - Malkara - Murathı - Saray - Şarköy
41. Tokat Merkez - Almus - Erbaa - Niksar - Turhal
42. Trabzon Merkez - Akçaabat - Arsin - Maçka - Yomra
43. Tunceli Hozat - Mazgirt (Çarsancak bucağı) - Pertek
44. Uşak Merkez - Eşme - Karahallı - Sivashı - Ulubey
45. Van Çatak - Gevaş

[2] NUMARALI YAZILI SÖZLEŞME

(Madde — 21)

EKİCİNİN

Vilâyeti Kazası
Nahiyesi
Köyü Mahallesi
Adı, soyadı
Yaşı
Adresi
Kanuni ikametgâhı
Cüzdan numarası

ALICININ

Vilâyeti Kazası
Nahiyesi
Köyü Mahallesi
Adı, soyadı
Yaşı
Adresi
Kanuni ikametgâhı

Şahitler

SATILAN TÛTÛNÜN

Cinsi Denk adedi
Mahsul Beher denizde dara
Görmez Sâfi kilosu
Mahsul senesi sâfi kilosunun fiyatı
Yukarda gösterilen tütünler
tarafından ekiciye olarak lira
..... kuruş verilmiştir. Teslim ve teslim
sırasında denklede küflü veya gü-
rügü tütün bulunursa ekici bunları denkle-
den çıkaracak veya bu yüzden sikletten dü-
şülecek miktar hakkında alıcı ile anlaş-
acaktır.

Aksi bir anlaşma kaydı bulunmadıkça
denk sargılarının ekiciye iadesi mecburidir.

HUSUSİ ŞARTLAR

(..... sayılı Kanuna aykırı olmamak
şartıyla)

Alıcı

İşbu mukavelenamede adı ve sanı yazılı ekici
Tekel İdaresinin numaralı ve/...../19....
tarihli cüzdanı muvafıkla sahibi bulunduğu
..... tütününü bu mukavelename-
de adı sanı kayıtlı alıcıya satmış ve alıcı da ka-
bul etmiştir. Tütünler en geç / / 19
tarihine kadar daki ambara indirilip
usulü dairesinde devir ve teslim olunacak ve bu
müddet zarfında ekici tütünleri iyice muhafaza
edecek ve ezik basık gibi tütünün nefasetini bo-
zacak hâllere meydan vermiyecektir. Alıcı devir
muamelesinin bitirildiği kendisine ve kabul ol-
mazsa kanuni ikametgâhına bildirildiği tarihten
itibaren en geç on gün içinde tütünleri teslim
edip bedelini ödiyecektir.

Bu mukavelenamenin tatbik ve icrasından
doğacak bütün ihtilâflar Tütün ve Tütün Tekeli
Kanununun 25, 26, 27 nci maddelerinde tasrih
kılınan şekiller dairesinde halledilecektir.

Bu mukavele üç nüsha olarak/...../19
tarihinde de tanzim ve iki tarafça
muhteviyatı dinlenip anlaşıldıktan sonra imza
ve teati olunmuştur.

...../...../19..... mahal ismi
Ekici
Pul

(3) NUMARALI CETVEL
(Madde 51)

İli	Ambara teslim müddetleri
1. Adana	Ertesi senenin 30 Nisanı
2. Adıyaman	» » 31 Mayıs
3. Amasya	» » 30 Haziran
4. Artvin	» » 30 Haziran
5. Aydın	» » 30 Nisan
6. Balıkesir	» » 31 Mayıs
7. Bilecik	» » 31 Mayıs
8. Bingöl	» » 31 Mayıs
9. Bitlis	» » 31 Mayıs
10. Bolu	» » 31 Mayıs
11. Burdur	» » 31 Mayıs
12. Bursa	» » 31 Mayıs
13. Çanakkale	» » 31 Mayıs
14. Denizli	» » 30 Nisan
15. Diyarbakır	» » 30 Nisan
16. Edirne	» » 30 Haziran
17. Elâzığ	» » 30 Haziran
18. Gaziantep	» » 31 Mayıs
19. Giresun	» » 30 Haziran
20. Gümüşane	» » 30 Haziran
21. Hakkâri	» » 31 Mayıs
22. Hatay	» » 30 Nisan
23. İsparta	» » 30 Nisan
24. İstanbul	» » 31 Mayıs
25. İzmir	» » 30 Nisan
26. Kırklareli	» » 30 Haziran
27. Kocaeli	» » 31 Mayıs
28. Konya	» » 30 Haziran
29. Kütahya	» » 31 Mayıs
30. Malatya	» » 31 Mayıs
31. Manisa	» » 30 Nisan
32. Mardin	» » 30 Nisan
33. Muğla	» » 30 Nisan
34. Muş	» » 31 Mayıs
35. Rize	» » 31 Mayıs
36. Sakarya	» » 31 Mayıs
37. Samsun	» » 15 Temmuz
38. Siirt	» » 31 Mayıs
39. Sinop	» » 31 Mayıs
40. Tekirdağ	» » 30 Haziran
41. Tokat	» » 15 Temmuz
42. Trabzon	» » 31 Mayıs
43. Tunceli	» » 31 Mayıs
44. Uşak	» » 30 Nisan
45. Van	» » 30 Haziran

(4) NUMARALI CETVEL

Muhtelif mıntakalardaki tütünlerin birinci sene için firelerini gösterir cetvel

(Madde : 69)

Bölgeler	İLLER	Ambar fireleri		İşleme fireleri	
		Birinci 6 ay içinde	İkinci 6 ay içinde	1 Marttan 31 Ağustos'a kadar	1 Eylül'den Şubat sonuna kadar
Ege	Aydın, Balıkesir, Denizli, Isparta, İzmir, Kütahya, Manisa, Muğla, Uşak	5	3	3	2
Marmara	Balıkesir, Bilecik, Bolu, Bursa, Çanakkale, Edirne, İstanbul, Kırklareli, Kocaeli, Sakarya, Tekirdağ	5	4	5	4
Karadeniz	Balıkesir (Agonya, Gönen ilçeleri)	6	5	5	4
	Amasya, Samsun, Sinop	5	4	5	4
	Artvin	5	4	4	3
	Tokat	7	4	5	4
Doğu ve Güney - Doğu	Giresun, Gümüşane, Rize, Trabzon	6	4	5	4
	Adana, Adıyaman, Bingöl, Bitlis, Burdur, Diyarbakır, Elâzığ, Hakkâri, Hatay, Malatya, Mar- din, Muş, Siirt, Tunceli, Van	8	6	6	5

- A) Gaziantep'te yetişen Hasankeşif tütünlerinden % 45 çöp firesi indirilir.
 B) Tömbekiler için Doğu ve Güney - Doğu tütünlerinin fire nisbetleri uygulanır.
 C) Yeniden tütün dikilecek iller için, dikilen çeşidin bu cetvelde gösterilen fire nisbetleri uygulanır.

- D) Mütakıp senelerde ambar fireleri % 1,5 hesab edilir.
 E) Mütakıp seneler için işleme fireleri birinci sene için tesbit edilen nisbetin yarısı olarak hesab edilir.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Millet Meclisi			Cumhuriyet Senatosu		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
7	95	3	51	35	912
27	61	291	52	48	431
28	92	925 : 926	53	58	321 : 334
30	23	374 : 387	59		343 : 394, 394,
	25	425 : 454			395 : 396
	28	629 : 669			
31	30	45 : 85			
	33	302 : 333			
	38	545 : 582			
	40	623 : 664			
32	43	159 : 198			
	45	243 : 287, 287 : 310			
	46	316, 350, 420 : 423			

I - Gerekçeli 674 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 23 ncu Birleşimine, 1249 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun 58 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu kanunu; Millet Meclisi Tarım, Ticaret, İçişleri, Adalet, Gümrük ve Tekel ve Plân komisyonlarından kurulan Geçici, Cumhuriyet Senatosu Tarım, Mali ve İktisadi İşler, İçişleri, Anayasa ve Adalet, Bütçe ve Plân komisyonlarından kurulan Geçici komisyonları görüşmüştür,

III - Esas No. 1/205, 2/198, 362